

Peer Gynt és az önismeret filozófiája

FEUILLETON - LXII. évfolyam, 47. szám, 2018. november 23.

Ismerjük a mű életrajzi vonatkozásait: a *Peer Gynt* Ibsen utolsó nagy drámai költeménye, és egyben drámaírói karrierje kezdete. Harminckilenc évesen, önkéntes római száműzetése alatt dolgozik rajta, vagyis el kell szakadnia a szülőföldjétől ahhoz, hogy megjeleníthesse azt. A darab így válhat egyfajta önarcképpé: számos gyermekkori emlék felidéződik benne (például Aese anyó saját anyja vonásait őrzi). Peer Gynt alakja ugyanakkor már Ibsen előtt is létezett, népmesehősként, aki viszont kalandjai során sohasem hagyta el Norvégiát. Ez a változás is mutatja, hogy a szerző nagy szabadsággal kezeli a részben átvett anyagot. Ibsen azt írja leveleiben, hogy művét a formára való ügyelés nélkül, merőben szokatlan, vad és merész hangon alkotta meg, tiszta költészetként. Miközben azt is pontosan tudja, hogy ez a monumentális és ambiciózus dráma a létező színpadok igényein messze túllép. És valóban, közel tíz év telik el az 1867-es megírástól kezdve, míg 1876-ban (Grieg kísérőzenéjével és részben annak hatására) bemutatják.